

tovanja glede rešitve poljskega vprašanja, ki se sedaj vršijo med avstrijsko in nemško vlado, še niso končane in tedaj za sedaj ne more reči, kako bode končno rešeno poljsko vprašanje. Odgovor ministrskega predsednika ni zadovoljil ne Čehov, ne Rusinov in tudi ne Jugoslovancev, kajti povedal ni nič o tem, če in kako misli vlada rešiti tudi druga vprašanja, zlasti jugoslovansko vprašanje. Za ministrskim predsednikom je govoril slovenski poslanec dr. Ravnihar, ki je naglašal, da izjava ministrskega predsednika ni nikogar pomirila, marveč utegne biti le res, da namerava vlada rešiti na enostranski način v korist Nemcev samo poljsko vprašanje, na rešitev ostalih nič manj perečih vprašanj pa ne misli. — V isti seji je poslanec dr. Korošec stavil interpelacijo na železniškega ministra zaradi krivičnega in neenakega postopanja z železniškimi uslužbenci južne železnice zlasti na Primorskem, ki so morali vsled vojnih razmer zapustiti svoje domove. — Poslanec dr. Verstovšek je stavil interpelacijo zaradi rekviriranja volne in prediva na Štajerskem. Vsled pيدةga pridelka lanu in konoplje se mora predivo pustiti pridelovalcem. Zahteva znižanje množine volne odraslih ovc, ki se jo namerava rekvirirati, da se volna jagnjet sploh pusti ter omeji rekvizicija preko mere, ki bi vzela lastnikom čez njih lastne potrebe. — V torek, dne 13. novembra, je imela zbornica dve seji. V prvi seji je v začetku spominjal zbornični predsednik srečne rešitve cesarja iz smrtne nevarnosti; nato se je vršila razprava o nedeljskem poudku in o izplačevanju mezd v rudnikih, potem o zvišanju draginskih dokladov za ljudskošolsko učitelstvo. Zbornica je sprejela zakonsko predlogo, da se ljudskošolskemu učitelstvu zvišajo draginske doklade za leto 1917 za 70 milijonov K, katera svota se bo primerno razdelila na dežele. Predlog poslanca dr. Korošca, da se dovoli učitelstvu draginske doklade 100 milijonov K, je zbornica odklonila. Vršila se je nato razprava o tretji točki dnevnega reda o zakonski predlogi glede odredb za omejitev tuberkuloze ali jetike in spolnih bolezni. O predmetu je med drugimi govoril tudi notranji minister in obljubil, da bo se v tem letu predložil zbornici obširen zakonski načrt o teh dveh zadevah, ter upa, da bo mogoče rešiti to velevažno vprašanje na zadovoljiv način. — Bil je vloženih več predlogov in vprašanj. Poslanec dr. Korošec je stavil predlog glede preskrbe invalidov, goriških poslancev Fon glede poprav vojnih škodb in povrnitve škode, poslanec dr. Ravnihar je stavil vprašanje na notranje ministrstvo, iz katerega vzroka noče vlada dovoliti, da se ustanovi društvo vseh zasebnih uradnikov na slovenskem ozemlju s sedežem v Ljubljani, poslanec dr. Benkovič pa o mlinskih zadevah v brežiškem okraju. V drugi, t. j. v večerni seji zbornice so se pa vršile volitve delegatov. Za Štajersko sta bila izvoljena Nemec baron Pantz, in Tomaschitz in kot nadomestnik poslanec Prisching; za Kranjsko poslanec dr. Korošec, za namestnika pa poslanec vitez Pogačnik; za Goriško poslanec Fon in za namestnika poslanec Gregorčič; za Trst socialni demokrat Pittoni; za Dalmacijo Čingrija, namestnik Sesardič; za Koroško je pa bil izvoljen poslanec dr. Waldner in je propadel poslanec Dobernig, ki je bil v zadnjem delegacijskem zasedanju celo predsednik avstrijske delegacije. — V ustavnem odseku se je vršila razprava o zakonskem načrtu glede ustanovitve ministrstva za socialno oskrbo. Poslanec dr. Korošec je predlagal, da se v nanovo ustanovljeno ministrstvo pokličejo uradniki, ki naj bi bili strokovnjaško usposobljeni in bi se pri imenovanju uradnikov naj tudi oziralo na vse avstrijske narodnosti. Ta predlog je bil od odseka sprejet.

Nezaupnica grofu Claryju. Na Dunaju se je v torek zvečer v državni zbornici vršilo posvetovanje vseh štajerskih poslancev o zadevi prebrane štajerskega prebivalstva. Na posvetovanje so med drugimi še tudi prišli: ministrski predsednik dr. Seidler, minister za ljudsko prehrano Höfer in štajerski cesarski namestnik grof Clary. V imenu vseh sedem navzočih štajerskih slovenskih poslancev je podal poslanec Roškar sledečo izjavo, naslovljeno na grofa Claryja: „Zahvaljujemo se Vaši ekselenci, da ste na današnje posvetovanje v zadevi gospodarskih vprašanj štajerske dežele povabili tudi štajerske slovenske poslance. V številnih pismih, ustmenih pogovorih in v interpelacijah smo se že pritoževali o tem, kako hudo je ravno slovenski del štajerske prizadet vsled trdot vojske. Ker se pa Vaša ekscelencija ni toliko potrudila, da bi vojskine zahteve enakomerno porazdelila med vse dele štajerske, mi tudi nimamo do Vaše ekscelence in do Vam podrejenih uradnikov nobenega zaupanja, vsled česar se mi ne danes in tudi ne v bodoče ne bomo udeleževali takih posvetovanj, dokler nam ni zagotovljeno popolnoma pravično in nepristransko postopanje.“ Nato je vseh sedem slovenskih državnih poslancev zapustilo dvorano.

Tedenske novice.

Duhovniška vest. Župnijo Sv. Križ nad Mariborom je dobil tamošnji provizor vlč. g. Martin Gabero.

Zgodovinsko društvo je imelo dne 11. novembra svoj občni zbor, oziroma slavnostno sejo v spo-

min stoletnice Trstenjakovega rojstva. Uvodoma je predsednik g. dr. Turner opozoril, da je to prvo javno zborovanje „Zg. dr.“ pod novim vladarjem, kateremu vsi želimo, da se mu uresniči njegovi blaki in plemeniti nameni. Nato je predaval prof. Kovačič o Trstenjaku kot znanstveniku. Za predavanjem je sledilo blagajnikovo in tajnikovo poročilo o društvenem delovanju. Društvo ima sedaj 372 udov, sicer lepo število, vendar še premajhno z ozirom na kulturno važnost tega društva. Izvolil se je naslednji odbor za triletno dobo: predsednik dr. Turner, ravnatelj Schreiner in Tominšek, dr. Medved, prof. Pirc in Vreže, dr. Pipuš, dr. Verstovšek, prof. Kovačič, dr. Slavič, dr. Strmšek. Sprejel se je nasvet, da se v spomin Trstenjakove stoletnice osnuje „Trstenjakov sklad“ v podporo znanstvenega naraščanja na zgodovinsko-umetniškem polju ter objavljanje zgodovinskih virov za Sp. Štajersko. Tudi Matica Slov. je poslala laskavo pismo k Trstenjakovi stoletnici. Društvo se ponovno priporoča zavednim rodoljubom, da pristopajo kot udje, pa zbirajo gradivo za društveni muzej, arhiv in knjižnico, posebno naj bi se ne pozabil tudi vojni muzej.

Za Tiskovni dom so darovali: Bogovič Ivan, e. kr. vojni kurat, 200 K; Gabero Martin, župni upravitelj, Sv. Križ nad Mariborom, 200 K; Rebernik Janez, posestnik v Zerkovcih, 2 K; Janžekovič F., posestnik, Sv. Marjeta pri Moškanjcih, 10 K; Orožen Miloš, sanitetni vojak, 3 K; Hernja Franc, Središče, 20 K; Goričan Janez, župnik, Spitalič, 200 K; Čirič Benko, minorit, Ptuj, 200 K; Z. F., neimenovan iz Savinjske doline, 1000 K; Škamlec Ognjeslav, župnik v Leskovcu, 1000 K; Slamberger Lovro, defic., 2 K; Kralj Jirša, 2 K; Meister Marija, 2 K; Gril A., kaplan, 2 K; Neimenovan 50 K; Krafnc Marko, vojni kurat, 100 K; Senker Rok, Citanova v Istri, 4 K; Ogrizek Fr., župnik, Dramlje, 20 K; Pavalec Malčka in Pavalec Micika, posestniški hčeri na Pesnici, vsaka po 10 K; Kašovic Mara, Mislinja, 10 K; Sagaj Marko, kaplan, Laško, 100 K; Jureš Alojzij, Boreci št. 9, 18 K; Panič Josip, vojak, 5 K; Kolman Josip, vojak, 100 K; Kramer Peter, posestnik, Krčevine pri Mariboru št. 179, 20 K; Stamec Alojzij, posestnik v Krčevinah št. 55, 10 K; A. Krepek, Maribor, 10 K; Vešnar Ana, Krčevina št. 55, 5 K; Bezjak Marija, Bukovec pri Ptuj, 2 K; Voglar Marija, Nadbišec pri Sv. Lenartu, 2 K; Lipovnik Marija, Metava št. 54 pri St. Petru, 2 K; Janžekovič Vid, župnik v Svečini, 100 K; Strnad Jožeta, Rošpoh št. 210, 1 K; monsignor Bezenšek J. v Čadramu 200 K; Selih Jurij, župnik, Sv. Kungunda, 200 K; Kumer Karel, župnik, Prihova, 200 K; Kosel Franc, župnik, Loče, 100 K; Florijančič župn., Ziče, 100 K; Preglej Viktor, župnik, Stranice, 80 K; Zičkar Marko, župnik, Sv. Jernej, 80 K; Podpečan Jernej, vikar, Konjice, 80 K; Plevnik Anton, kaplan, Čadram, 50 K; Razbornik Ivan, provizor, Kobl, 20 K; Vidic Ernst, kaplan, Prihova, 10 K; Vrščič Srečko, kaplan, Sv. Tomaž, 200 K; Kavčič Doroteja, Lešnica, Ormož, 3 K; Baznik Janko, vojni kurat, 200 K; Gošnik Marija, Konjiška vas, 3 K; Zabel Franc, p. d. Gabrovnik, posestnik, Vrhe pri Slovenjgradcu, 100 K; Božičko Alojz, Rogoznica pri Ptuj, 1 K; Oman Ludovik, Sv. Jakob v Sl. gor., oba sedaj topničarja na bojišču, Kumer Ignacij, posestnik, Šmartin pri Vurbergu, 10 K; Vobner Franc, topničar v Ercegovci, 4 K; Poplatnik Jožef, župnik, Polenšak, 1000 K; Pečoln Janez, Topolšica pri Sošanju, 10 K; Zdolšek Jožeta, Gabrije pri Celju, 10 K; Staziški N., župnik, Primskovo pri Kranju, 50 K; družba Pohorcev na Martinov večer v narodni gostilni g. Glaserja na Smolniku 80 K; povodom rešitve presvitlega cesarja so ob priliki družbe cerkvenega vina pri Sv. Petru niže Maribora darovali: Neimenovan 1000 K, župnik M. Štrakl 1020 K, Horvat Jakob, župan v Grušovi, 10 K; Kirar J., posestnik v Hrenci, 10 K; Krajnc Marko, vojni kurat, 10 K; Krajnc Leopold, posestnik v Metavi, 10 K; Lorber Jožef, župan, 12 K; Slik Janez, posestnik v Hrenci, 10 K. — Vsem p. n. darovalcem najpriskrnejša zahvala! Dr. Anton Jerovšek, ravnatelj Cirilove tiskarne.

Pohorel za Tiskovni dom. Na Martinov večer so zbrali zavedni Pohorelci v narodni gostilni g. Fr. Glaserja na Smolniku 80 K za 1 štirjaški meter stavnega prostora za nov Tiskovni dom. Živeli ti darovalci in njih posnemovalci!

Poziv. Jugoslovanski klub potrebuje o preganjanjih v vseh naših krajih izza početka vojne, posebno o načinu postopanja proti našim ljudem točne informacije (podatke). Navesti je treba ne le dejstva, ampak tudi imena prizadetih ter priče. Splošno je potrebno, da se vsaka stvar more dokazati. Vsled tega se prosi, da se pošiljajo vsi podatki o preganjanjih in krivicah na slovenskem jugu ali v priporočenem pismu, ali pa potom zaupnih oseb na: Predsedništvo Jugoslovanskega kluba na Dunaju I, parlament. — Dunaj, dne 6. novembra 1917. Načelnik.

Odlikovanje slovenskega generala. Najvišje pohvalno priznanje je dobil generalni major Dominik Zagar.

Pismo vojnega kurata Brataniča. Vojni kurat č. g. R. Bratanič, ki se nahaja v Dauriji, Zabajkalskaja oblast v Sibiriji, piše svoji sestri gospe Mariji Cerovšek v Šmarju: Trudili so se mnogi za mojo oprostitve, a zdi se mi, ker tako dolgo ni ne pride, da je bilo vse zastoj. No, naj bo! Bočem tudi

tako prestat, da bi ostal le zdrav. Sicer mi želodec, moja stara bolezen, že več mesecev dela precej velike neprilike, mislim pa, da po vrnitvi domov bode vse na bolje obrnilo. Nimam sicer mnogo upanja na skorajšnje svidenje, a če ostanemo zdravi vsi, enkrat vendar mora priti in potem bomo zopet začeli delati in se truditi v zlati svobodi. Upajmo vsaj, da bode prihodnost lepša nego preteklost. Življenje je tukaj silno dolgočasno. Drugače seveda se nam vsem tukaj godi popolnoma dobro. Jesti imamo vsi: moštvo kakor tudi oficirji, več kakor dovolj ter lakote se nam sploh ni treba bati, čeravno je vse nekoliko, neznatno dražje nego prej. Saj smo zato pa tudi daleč, daleč proč od sredine države. Prej, dokler je bilo mnogo tisoč (13.000) naših fantov tukaj, imel sem dela čez glavo, pa tudi mnogo veselih, tolažbe polnih ur, odkar pa je pretežna večina njih odšla v notranje dele države na delo, ter ostala le majhna kopica ljudi tukaj, je precej dolgočasno. Ukvarjam se veliko z učenjem raznovrstnih jezikov, posebno ruskega, katerega sem v pismu kakor i v govorjenju si že prisvojil. Stanujem tik ob veliki in dolgi sibirski železnici ter noč in dan lahko opazujem ogromni promet na tej železnici. Okolica kakor i kraj našega prebivališča je popolna puščava, o zemljedelstvu ni nikake možnosti, ker je zemlja preslaba; edino, kar tukaj prospeva, je trava in še ta je slaba, živež se seveda mora ves uvažati. Lani in letos si smo v našem z visokim plotom obdanem taboru z velikim trudom priredili nekaj greč, katere nam meseca avgusta in septembra dajajo nekoliko zelenjave: solate, retke, špinače in kolarabe. A vse je zelo slabo razvito. Gozda ni nikakega tukaj, kakor daleč sega oko, le pustinja. Dokler je bilo tukaj še več naših, vodila me je pogostokrat kot duhovnika dolžnost ven na pokopališče, katero je posebno za vojne vjetnike in leži na puščavskemu griču. Pokopanih je že tam, na tuji zemlji, daleč od domovine, na daljni kitajsko-ruski meji, 702 naša fanta. Saj so lani nalezljive bolezni hudo razsajale med nami. Sedaj se je i v tej zadevi vsled zboljšanih razmer v bolnišnici in manjšega števila ljudi obrnilo vse na bolje. Navadno božjo službo imamo že vsa leta vsako nedeljo in praznik. V majniku prej kakor i letos vsak dan smarnice. Iz vsega tega torej vidiš, da se nam tu vsem ne godi ravno slabo, le ljube domovine tako zelo pogrešamo ter zlate prostosti, katera tako dolgo noče priti. Kljub velikemu prevratu države tukaj mi nismo prav nič trpeli, v nekaterih taborih je položaj naših ljudi postal sedaj celo boljši nego je bil prej. Stanujem tudi prav dobro in v zadovoljnost in istotako naši fantje. Pošiljati iz domovine mi v bodoče ni treba prav nič. Kar mi je poslal Cerovšek v denarju in v rečeh, sem prejel vse: manjkalo ni nič. Izrekam i Tebi zahvalo za vse to! Ostanite mi samo vsi zdravi in bodrega duha! Ne pozabi mi pogostokrat pisati! Daurija, 9. majnika 1917.

V spomin junaku Karlu Brezočniku. Od Sv. Lovrenca nad Mariborom se nam piše: Ali je mogoče, da je mrtev ta naš ponos, naš up, v katerega smo stavili velike nade? Kar je bil dr. Krek za ves slovenski narod, to je bil Karel Brezočnik za nas za dravske Slovence. Bil je nekaj vodnik naše mladine; knjižničar bralnega društva, tajnik kmetijske posojilnice, sploh glavna opora vseh slovenskih društev pri Sv. Lovrencu nad Mariborom. Ker je dovršil štiri razrede na gimnaziji, obiskoval gospodarsko šolo na Grmu in zadružno šolo v Ljubljani, so mu njegova izobraženost, dobra spravevala in nadarjenost obetala krasne službe, toda pomagal je raje svojim staršem pri domačem gospodarstvu, vse svoje duševne zmožnosti pa posvetil probudi in izobrazbi domačega ljudstva. V ta namen je prirejal razne veselice, igre in predavanja. S svojim neustrašenim nastopom prekrizal je marsikateri ponemčevalni načrt tukajšnjih privandranih nemškutarjev ter prepričal njih samooblastno gospodarjenje v občinskih zadevah. Zlasti je bil naš Karel pri raznih volitvah glavni agitator in borilec za našo stvar. Da, velike vsphe pri njegovem delu so mu morali priznati celo nasprotniki in belil jim je že itak sive glave. A prizadevali so si vzeti mu ugled, vso sposobnost za narodno delo, sploh storiti ga neškodljivega. Vlekla se je pravda dolge mesece in vsa naša javnost je z napetostjo zasledovala njen potek, v strahu in skrbih za Karla, da ga ne pogubi nasprotna stranka, ki se je v dosego svojega namena posluževala vseh mogočih in tudi nemogočih sredstev. Toda odločilni dan se je v naše nepopisno veselje vrnil naš junak kot zmagovalac. Da pa je bilo to sumničenje, ta obdolžitev veleizdaje nesramno izmišljeno obrekovanje, dokazal je z zvestim šestletnim služenjem cesarju. Od mobilizacije do meseca avgusta t. l. se je nahajal preje v Puli, sedaj pa na laškem bojišču in sicer kot narednik-računski podčastnik. V mirnem času pa je služil tri leta aktivno. V 11. bitki ob Soči si je nakopal zavrato bolezen jetiko. Preobložen z delom, izvrševal je svojo službo zvesto in udano noč in dan, dokler mu niso popolnoma odpovedale telesne moči. Dne 14. m. m. so ga lahko njegovi sovražniki v našem trgu z zadoščenjem opazovali, ko se je pripeljal ves onemogel, do smrti izmučen v svoj rojstni kraj. Bog daj našemu presvitlemu vladarju mnogo takšnih, njemu zvesto in udano služečih „veleizdajalcev“ in cvetela bo mirna Avstrija! V soboto, dne 27. oktobra, smo izročili domači zemlji truplo dragoga pokojnika. Potrla nas je sicer, grozno potrla ta nenadomestljiva izguba, toda narodna samozavest, ki jo je sejal Karel v srca na-

še mladine, ne bo ugasnila! Njegova značajna neustrašenost in delovanje za narodno stvar bo našlo posnemovalcev v vrstah naših mož in mladeničev. Slava našemu junaku Karlu!

Zahvalna služba božja za cesarjevo rešitev se je vršila v mariborski stolnici v sredo, dne 14. nov. Udeležili so se je razni uradi, vojaštvo in obilo vernega ljudstva.

Rojstni dan dr. Kreka. „Jugoslovani“ poročajo: Od leta 1888 dalje je imenik kranjske duhovščine vsako leto oznanjal, da je bil pokojni dr. Krek rojen na božične praznike. G. župnik pri Sv. Gregoriju, kjer je bil rojen dr. Krek, je pogledal v krstno knjigo in tam stoji, da je bil pokojni Janez Evangelist rojen dne 27. novembra 1865.

„Jugoslovani.“ V soboto, dne 10. novembra, je izšla prva številka novega tednika „Jugoslovani“, glasila za politiko Jugoslovanskega kluba. Uredništvo je v Ljubljani na Kongresnem trgu št. 19. Kot odgovorni urednik je podpisan državni poslanec Jože Gostinčar. Izdaja ga poseben konzorcij. Tiska ga „Učiteljska tiskarna.“ List bo deloval za uresničenje naše jugoslovanske misli. Pisan je v katoliškem duhu. Do konca leta stane 1 K 50 v. Našim somišljenikom ga priporočamo.

Naši vojaki za Tiskovni dom prav pridno pošiljajo doneske; oni pač vedo iz lastne skušnje, da so imeli v Cicilovi tiskarni v Mariboru in se tudi sedaj imajo svoj dom. C. in kr. ognjičar Josip Kolman nam piše o Tiskovnem domu iz bojišča te-le zanimive vrste: „Vašemu pozivu za Tiskovni dom v „Slov. Gospodarju“ nimam drugega dostaviti, kakor moje iskrene častitke. Veselimo se naših zmag tukaj na fronti, vesele nas pa tudi poročila naših listov o vsem delu in gibanju v prid in povzdigo našega naroda na Sp. Stajerskem. Res dal Bog, da kmalu vzraste nov Tiskovni dom, ki bo naše zbirališče, naše zavetje in naš ponos! Ne morem sicer veliko pripetati začasno za stavbo našega narodnega središča, vendar kolikor imam, toliko dam: Po priloženi poštni nakaznici pošljem 100 K; upam, da drugih sto pa kje prihodnji mesec. Obilo sreče in blagoslova pri tem podjetju! Živel! Mnogo narodnih pozdravov pošilja Josip Kolman, ognjičar iz Slivnice pri Mariboru.

Vrednost našega denarja. Naša valuta je poškočena dne 10. t. m. v Stokholmu za 20 odstotkov, v Berlinu za 30 odstotkov.

Gospodarske novice

Proti vinskemu davku. Te dni so se razposilali občinskim uradom vinorodnih krajev pozivi, da naj vpošljejo vinogradniki tamošnje občine na državni zbor odločen ugovor proti nameravanemu vinskemu davku. Prosimo občine, da podpišejo te ugovore in jih dajo podpisati tudi od vinogradnikov, ali če so isti v vojaški službi, od žen ali drugih doma estalih sorodnikov. Podpiše naj vsak, ki ima kako trto, ker uspeh je odvisen le od množine podpisov. Pole s podpisi se naj kakor nitro mogoče pošlje kakemu izmed naših državnih poslancev na Dunaj, Parlament.

Radi rekvizicij. Dne 26. m. m. so vložili poslanci Roškar, dr. Benkovič, Brenčič in Pišek interpelacijo na poljedelskega in na prehranjevalnega ministra zaradi rekvizicij vseh poljskih pridelkov, živine in krme. Zahteva se: Vlada naj upošteva, da letošnje popisovanje pridelkov po parcelah ne odgovarja resnici in zato ne more veljati kot podlaga za rekviriranje žrnja, krompirja in sena. Ako se smatra obstoj kmetijstva kot potreben, tedaj se naj rekviriranje živine na Slov. Stajerju, kateri je bil dosedaj vedno čez mero razdelivnega ključa prizadet, za del časa ustavi ter pritegne druge, dosedaj manje prizadete dežele. Vlada naj določi, da se v prvi vrsti pridelovalcem pusti potrebnih semen in živil ter se vzame povsod le prebitik ali preostanek. Nadalje se zahteva zaščita pred oblastmi in organi pri vrševanju rekviriranja, da se ista izvršijo pravično in povsod enakomerno.

Cene za fižol in nekatere vrste žita. Urad za ljudsko prehrano je za oddajo fižola in nekaterih vrst žita določil naslednje cene: Za koruzo 100 kg 38 K, proso 40 K, ajda 40 K, jedilno grašico 80 K, jedilni fižol 80 K, lečo 120 K, bob 60 K, vzgojeno zimsko grašico 100 K, vzgojeno jaro grašico 51 K, iz plevela zbrano grašico 35 K, zadnje žito 35 kron, koruzni stroki (oluščeni) 15 K, peluške 70 K, lupine 70 K. Za soržice se plača cena najnižje vrste žita, ki je soržici primešana. Za nezluščeno (v strokih) se plača 30 K za 100 kg. Te cene veljajo tudi za gorej omenjene vrste pridelkov, ki so se že poprej oddali za nižje cene.

Pritožbe glede oddaje žita v mariborskem okraju. Dan za dnevom dobivamo pritožbe, da neki Graf, ki v Serbaumovem skladišču prevzema za vojno-žitni-prometni zavod žito, s strankami zelo neujudno in nepostrežljivo postopa. Predi nekaterimi dnevi je poslal posestnik iz več ur oddaljenega kraja predpisano žito v Maribor. Ker sam nima vprežne živine, je za drag denar najel soseda, da mu zapelje žito v mesto. Voznik je bil že pred 11. uro pred Serbaumovim skladiščem, a skladiščnika, ki bi naj prevzel žito, ni bilo od nikoder. Po dolgem čakanju se je vozniku reklo, naj pripelje žito ob ½2. uri popoldne. Voznik je odpeljal v mesto in je v neki gostilni nakrmil konja ter je proti 3. uri odpeljal žito zopet v skladišče. Omenjeni Graf pa se je hudoval

in je izjavil, da žita sploh ne prevzame, ker je že prepoznal. Voznik je sicer ugovarjal, a je hotel žito odpeljati domov ter je zagrozil, da se bo proti takemu neopravičenemu postopanju pritožil na pristojnem mestu. Tega se je Graf ustrašil in je po običajnem besedičenju vendarle prevzel žito. Ker se take in enake pritožbe naših kmetov, ki le s težavo in težkim srcem spravijo svoje skromne množine žita v Maribor, množijo, prosimo g. komisijonarja Urbana, oziroma okrajno glavarstvo, da da omenjenemu Grafu potrebnih navodil. Sicer smo prisiljeni, drugače govoriti.

Pomanjkanje mleka. V mestih, trgih in industrijskih krajih grozi na zimo veliko pomanjkanje mleka. Mestne mlekarne se pritožujejo, da dobivajo vsak dan manj mleka. Vzroki so čisto jasni: 1. Cena mleku je v primeri s cenami krmil in draginje delavskih moči mnogo predruga. 2. Krav se vsak dan več rekvirira. 3. Vojaško poveljstvo zaporedoma vpoklicuje oproščene zbiratelje mleka v oddaljenih krajih. 4. Krave-mlekarice so imele letos slabo krmo in še iste jako malo, da dajo polovico manj mleka, kot navadno. Ti in še celo vrsto drugih vzrokov se mora upoštevati, če se govori o pomanjkanju mleka. Seveda mestni ljudje vsega tega ne marajo slišati, ampak venomer trdijo, da kmet nalašč noče prodajati mleka v mesta. To pa ni res. Kmet bi gotovo radevolje dal odvisno mleko mestnim ljudem, ko pa ga ni in če ga ima, ima pri spravljaju v mesto mnogo več stroškov, kot dobi zanj. Odbor za preskrbo z mlekom v Mariboru (pri okrajnem prehranjevalnem uradu) je v svoji seji dne 12. novembra sklenil predlagati deželni vladi: 1. naj primerne zviša cene mleka, 2. naj deluje na to, da bodo nabiralci mleka na kmetih oproščeni vojaške službe in 3. nevojaškim nabirateljem se da lepa nagrada za nabiranje mleka. — Če je v kakem kraju kaj odvisnega mleka in če se najde kaka vojaška oseba (označena z B ali C), ki bi bila pripravljena zbirati mleko, naj se oglasi. Stori se bodo primerni koraki za njeno takojšnjo oproščanje. Kdor pa hoče za posebno nagrado zbirati mleko, naj se takoj javi pri prehranjevalnem uradu (t. kr. okrajno glavarstvo v Mariboru, Edm. Schmidova ulica).

Oddaja svinj. Kakor se nam od verodostojne strani poroča, se bo oddaja svinj, tako uredila, da bo za vsakega svinjereja na kmetih natanko in v oblini meri določeno, koliko, oziroma kako težke svinje se mu bo moralo pustiti za domače potrebe. Odločno se zahteva, da se ne sme določiti, koliko svinj sme zaklati kmet, ampak biti mora tudi strogo določeno, kako težke svinje se mora pustiti kmetu za domače potrebe, ker bi mu sicer svojeglavni nakupovalci lahko določili samo kaka suha praseta za domačo klanje. Biti bo moralo torej glede na število oseb, ki so pri hiši, in delavcev, ki jih rabi kmet, natanko določeno, koliko bo smel zaklati svinj. Za svet se bo moralo vprašati kmetske strokovnjake in ne kake agente ali pisarje.

Cebelarji! Slovensko spodnještajersko čebelarstvo društvo naznanja, da bo dobilo nekaj obdačenega sladkorja za čebele in naj se člani spodnještajerskega čebelarstva, ki potrebujejo sladkor, tekem enega tedna po prejemu „Cebelarja“ oglašijo pri sodniku g. Zdolšku v Laškem trgu, koliko želijo sladkorja, koliko ljudstev morajo krmiti, kakor tudi naj navedejo zadnjo železniško postajo in pošto. Opomni se pa, da se manj kakor 50 kg ne bo razposiljalo, vsled česar naj se več čebelarjev pogovori, da dobijo sladkor skupaj. Končno se povdarja, da bo razdeljena množina zelo majhna. Sladkor se bo razposiljal nar. nost iz tovarne in ga bo treba trdki Emanuel Urbach & Co. v Pragi naprej plačati.

Kavine karte. Od 1. decembra naprej se bodo izdajale karte za kavo, ki bodo veljale za 2 meseca in ne več za 8 tednov. Na vsako karto se bo dobilo ½ kg kavine mešanice.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Žatcu je bilo popraševanje po tujem hmelju zelo živahno in tudi cene so naraščale. Za 50 kg štajerskega hmelja so plačevali po 150–160 K. Večinoma vse hmeljske zaloge tujega hmelja so razprodane in se nahajajo v rokah prekupecev.

Posojilnica v Mariboru (Narodni dom) sprejema prijave za sedmo avstrijsko vojno posojilo.

Dopisi.

Maribor. Urad, ki deli karte za obleko in druge neobhodno potrebne predmete za občine: Vrhov dol, Studenci, Kamnica, Jelovec, Krčevine, Leitersberg, Limbuš, Sv. Martin pri Vurbergu, Sv. Peter, Pekre, Pobrežje, Rošpoh, Radvanje, Gornji in Spodnji Duplec, Tezno, Brestrnica in Ciglence, se nahaja v Mariboru, Koroška cesta št. 26, 2. nadstropje (pisarna okrajnega zastopa). Uradne ure so samo vsako sredo, soboto in nedeljo od 9. do 12. ure popoldne.

Maribor. Spodnještajerska ljudska posojilnica v Stolni ulici sprejema prijave za 7. vojno posojilo.

Sv. Marko niže Ptuja. Iz ruskega vjetništva se je oglašil Konrad Bezjak iz Zabovce pri Ptuj. 30 mesecev ni bilo od njega nobenega glasu.

Sv. Anton v Slov. gor. Dne 31. oktobra je umrla v občini Cagona prevzitarica Franca Širič, rojena Šafarič, v 69. letu svoje starosti, zapustivši

dva sina, nahajajoča se od začetka vojne na vojnem polju ter hčerko, koja gospodari doma na posestvu, N. v m. p.!

Prilova. Župnija prilovska je na zelo lep način proslavila spomin nezabnega in nenadomestljivega g. dr. Kreka dne 5. novembra. Ceravno delavnik, bila je cerkev skoraj natlačena polna. Spretne dekliške roke so oltar okrasile z rožami in mrtvaški oder je bil ves odet z zelenjem in belimi cveticami. Ob ½11. uri se je zbrala skoro polnoštevna dekanjska duhovščina (tudi iz sosednjih dekanij je bilo 6 duhovnikov) v cerkvi in so opravili mrtvaške molitve. Nato je nastopil vlč. g. župnik Pankrac Gregorc in je v tolažilni pridigi narisal delovanje nesmrtnega voditelja Jugoslovancev v gospodarskem, izobraževalnem in verskem oziru. Potem se je služila asistiranja črna sv. maša za dušni mir in pokoj rajnega „Evangelista“ in po odpetem „Libera“ so duhovniki in vsi zbrani verniki molili, naj ljubi Bog povrne rajnemu v nebesih nešete in neprecenljive dobrote, katere je izkazal svojemu tlačnemu narodu. Pozneje na prijateljskem sestanku so duhovniki konjske dekanije darovali 1120 K za Tiskovni dom in navzoči duhovniki drugih dekanij bodo enako storili v svojih dekanijah. Vseh 17 duhovnikov se je soglasno izrazilo za znano deklaracijo Jugoslovanskega kluba.

Žiće. Dne 8. novembra smo tukaj pokopali posestnika Jožefa Kline, župana, cerkvenega ključarja in načelnika tukajšnje posojilnice. Bil je blag in miren značaj, ki je užival zaupanje cele župnije. Mnogi posli in skrbi, katere je imel zlasti kot župan, so spodbudile njegove življenjske moči in tako je legel komaj 54letni mož k večnemu počitku in šel uživati mir, katerega je na tem svetu zastoj pričakoval. Slava značajnemu možu!

Smarje pri Jelšah. Državni poslanec dr. Jančič bo imel dne 8. grudnia t. l. v Smarju pri Jelšah gospodarski sestanek za vse občine šmarskega okraja, dne 9. grudnia pri Sv. Križu pri Slatinu za vse občine rogaškega okraja in dne 16. grudnia v Kozjem za vse občine kozjanskega okraja.

Rajhenburg. Umrl je v četrtek, dne 8. novembra, naš somišljenik in podžupan Miha Zmave, star 41 let. Vrlenu možu svetila večna luč!

Brežice. Poslanec dr. Benkovič je interpeliral v državnem zboru ministra za ljudsko prehrano radi neumestnega razvrščanja (rajoniranja) mlinov po okrajnem glavarstvu Brežice, posebno ob Solli, v Pišecah, Globokem ter za občine Gorica in Raztez.

Najnovejša poročila.

Najnovejša uradna poročila do sklepa uredništva niso došla.

Italijani izgubili skoro vso svojo težko artilerijo.

Budapešta, 14. novembra. List „Pester Lloyd“ poroča iz Vidma: Po verodostojnih poročilih so Italijani izgubili že skoro vso svojo težko artilerijo. Vpljeni možnarji in topovi so večinoma težkega in najtežjega kalibra.

Predznaki italijanske revolucije.

Bern, 14. novembra. Iz Milana se poroča o naslednjih dogodkih: Povodom dne 28. oktobra naznanjenega poraza so se v mnogih hišah, kjer stanujejo delavci, razobesile rdeče zastave. Delavci poulične železnice štrajkajo, ženske plenijo pekarije. Delavske organizacije so organizirale rdečo gardo, ki bi naj vzdrževala red. Tiskarno lista „Seccolo“ so naskočili, poškodovali so stroje.

Naslednje jutro so bile vse ulice in trgi v Milanu zasedeni po francoskih četah. Ponoči so odpeljali italijanske vojake. Policijsko službo v Milanu so prevzeli Senegalci.

Italijanske čete ob švicarski meji so nadomeščeni z angleškimi in francoskimi.

Kerenski premagan.

London, 13. novembra. Admiraliteta je dobila naslednji ruski brežični oklic:

„Po srđiti borbi, ki se je vršila včeraj pri Carskojem Selu, je revolucionarna armada protirevolucionarne Kerenskijeve čete popolnoma premagala.“

Listnica uredništva.

Nekaj „Žrtv za domovino“ in več dopisov smo zopet morali odložiti za prihodnjo številko. — Sv. Jakob v Slov. gor., Ormož in Vrštanj: Županstvom smo poslali posebno pole za podpise proti vinskemu davku. Pojdite vsi vinogradniki k županu in protestirajte s podpisi proti nameravanemu krivičnemu vinskemu davku. — Sulfuranjska šola: Učitelj, ko deli karte, ne sme agitirati za sulfuranjsko šolo. Pritožite se na okrajni šolski svet. — Radinci: Prepozno za to številko. Oddali „Straži.“ Hvala! — Jarenina: Prepozno. Pride v „Stražo.“ Pozdravi!